

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Františka Švantnera a soudců JUDr. Romany Vostrejšové a JUDr. Evy Svobodové v právní věci žalobce: **European Property Management, spol. s r.o.**, IČ 28988264, se sídlem Klimentská 1216/46, Praha 1, zastoupeného společníkem NEHIR PROPERTY INC., reg. č. 1397323, se sídlem Tortola Road Town 3152, Britské Panenské ostrovy, zastoupeného JUDr. Janem Täubelem, LL.M., advokátem se sídlem Sokolovská 68/105, Praha 8 - Karlín, proti žalované: **Karin H.**, nar. xxx, bytem xxx, zastoupené Rainerem Frankem, advokátem se sídlem Jungmannova 745/24, Praha 1, **o zaplacení částky 24.200,- Kč a přísl.**, o odvolání žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze č.j. 73 Cm 64/2016-102 ze dne 13. dubna 2017

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 73 Cm 64/2016-102 ze dne 13. dubna 2017 se potvrzuje.

II. Žalobce je povinen nahradit žalované náklady odvolacího řízení ve výši 5.808,- Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalované.

Odůvodnění:

Shora uvedeným rozsudkem Městský soud v Praze jako soud I. stupně v bodu I. výroku, z důvodu neexistence předpokladů odpovědnosti k náhradě škody, zamítl návrh, aby

bylo žalované uloženo zaplatit žalobci částku 24.200,- Kč s přísl. a v bodu II. výroku, uložil žalobci povinnost zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 23.232,- Kč.

Vyšel ze zjištění, že se žalobce domáhal vydání rozhodnutí, na základě něhož by byla žalované uložena povinnost zaplatit mu částku ve výši 24.200 Kč s přísl. s odůvodněním, že žalobce má dva společníky, společnost NEHIR PROPERTY INC. a společnost MANTA RAY MANAGEMENT S.A., kdy obě vlastní v žalující společnosti podíl o velikosti 50 %, přičemž žalobce nemá již od 2. srpna 2014 statutární orgány a jedinou osobou oprávněnou za žalobce jednat vůči třetím osobám má být žalovaná, coby zmocněnkyně na základě plné moci. Podle žaloby má být žalovaná blízkou osobou jednoho ze společníků žalobce, a to vlastníka společnosti MANTA RAY MANAGEMENT S.A. a z těchto důvodů má být na žalovanou nahlíženo jako na osobu ovlivňující žalobce. Podle žaloby měla žalovaná dne 9. února 2015 provést úhradu částky 24.200,- Kč z účtu žalobce s tím, že podle žaloby není zřejmé, z jakého důvodu byla tato platba provedena, když žalovaná podle žaloby nevyhověla výzvě společnosti NEHIR PROPERTY INC. a nepředložila jí vyžadované podklady. Tímto převodem uvedené peněžní částky měla žalobci vzniknout škoda v rozsahu shodném s výší převedené částky. Žalovaná má být podle žalobce vlivnou osobou, když vlivnou osobou může být, podle názoru žalobce, opírajícího se o odbornou právní nauku, kdokoliv, přičemž na právním postavení vlivné osoby, ve vztahu k ovlivněné osobě, nezáleží. Částka 24.200,- Kč má představovat škodu způsobenou žalovanou žalobci, když žalovaná dosud neprokázala, že tato částka byla použita na úhradu závazku žalobce. Soud I. stupně posuzoval též obranu žalované podle níž není vlivnou osobou ve vztahu vůči žalobci, neboť žalobce zastupuje na základě mandátní smlouvy, podle níž je to žalobce, coby zastoupený, kdo uděluje pokyny žalované zástupkyni. Na základě této mandátní smlouvy a plné moci má být žalovaná oprávněna zastupovat žalobce jen v omezeném rozsahu. Podle žalované nemůže za žalobce např. uzavírat pracovní smlouvy a smlouvy o správě obchodních či administrativních center, přičemž správa obchodních a administrativních center má tvořit hlavní činnost žalobce. Rovněž tak podle žalované není oprávněna podepisovat účetní závěrky a daňová přiznání. Podle žalované v období od 3. února 2015 do 27. února 2017 měla provést jako zástupkyně žalobce platby v souhrnné výši 460.000,- Kč s tím, že všechny platby měly být provedeny řádně a důvodně a ve všech případech se mělo jednat o platby v rámci zajištění chodu žalobce. Dále uvedla, že žalovaná, jakožto zástupkyně žalobce, nemá žádné povinnosti vůči společnosti NEHIR COMPANY INC. a nemohla mít ani povinnost předkládat jí vyžádané dokumenty, přičemž má mít povinnosti pouze vůči žalobci, jenž ji však nevyzval k předložení jakýchkoliv dokumentů. Podání žaloby má být podle žalované pouze pokusem Stephana G., bývalého jednatele žalobce a současně i vlastníka společnosti NEHIR PROPERTY INC., o poškození jejího dobrého jména a jména jejího manžela Antona H., přičemž Stephan G. měl podle žalované již v minulosti neúspěšně podat na žalovanou a jejího manžela Antona H. trestní oznámení, avšak trestní řízení mělo být rakouským státním zastupitelstvím zastaveno.

Z hlediska skutkového soud I. stupně po provedeném dokazování vycházel ze skutečnosti, že žalobce nemá od roku 2014 žádného jednatele, neboť oběma dosavadním jednatelům, Antonovi H. a Stephanovi G., zanikla jejich funkce uplynutím tříletého funkčního období. Žalobce má dva společníky, a to společnost NEHIR PROPERTY INC., jejímž vlastníkem je Stephan G., a společnost MANTA RAY MANAGEMENT S.A., jejímž vlastníkem je Anton H. Dále soud I. stupně vycházel ze skutečnosti, že před uplynutím tříletého funkčního období jednatele žalobce uzavřel s žalovanou průběhu roku 2011 smlouvu, na základě níž je žalovaná doposud oprávněna jednat za žalobce ve všech záležitostech, s výjimkou uzavírání, měnění nebo ukončení jakékoliv smlouvy o správě managementu, uzavření jakékoli pracovní smlouvy s novými zaměstnanci, podávání žalob,

měnění smlouvy o úvěru uzavřené mezi žalobcem a UniCredit Bank Austria AG, podepisování účetní závěrky a daňových přiznání, uzavírání nových smluv o úvěru, zřizování dceřiných společností, uzavírání smluv s hodnotou plnění přesahující částku 250.000,- Kč, měnění auditora, měnění banky a vzdávání se nároků s hodnotou přesahující částku 50.000,- Kč. Žalobce na základě této smlouvy vystavil žalované plnou moc. Podle závěrů o skutkovém stavu věci se na zasedáních valné hromady žalobce se společnost NEHIR PROPERTY INC. domáhala poskytnutí konkrétních účetních podkladů a mezi nimi i sdělení podrobností o platbě předmětné částky 24.200,- Kč provedené 9. února 2015 na vrub účtu žalobce. Konečně soud I. stupně vycházel též ze zjištění, podle nichž se společnost NEHIR PROPERTY INC. v minulosti neúspěšně domáhala po UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a.s. vydání opisů výpisů z účtů vedených u této banky ve prospěch žalobce.

V rámci právního posouzení věci vycházel soud I. stupně zejména z § 71 zákona č. 90/2012 Sb. o obchodních společnostech a družstvech v platném znění (dále též ZOK), z § 441 a násl. nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. (NOZ).

Podle právního názoru soudu I. stupně členové orgánů obchodní korporace (volení či jmenování), prokurista, jakož i další osoby v obdobném postavení, jako např. likvidátor, opatrovník nebo insolvenční správce, nemohou být vlivnými osobami vůči obchodní korporaci, jejímiž členy nebo prokuristy nebo jinými osobami v obdobném postavení jsou, neboť tyto osoby jsou ty, vůči nimž je vliv vykonáván a z toho důvodu nemohou být současně i těmi, jež by měly být ovlivněny. Proto soud I. stupně dospěl k závěru, že žalovaná není vlivnou osobou ve smyslu § 71 odst. 1 ZOK ve vztahu k žalobci, neboť podle právního názoru soudu I. stupně spadá mezi osoby, na něž se má vztahovat negativní definice uvedená v § 71 odst. 5 ZOK. Podle soudu I. stupně v posuzované době byla žalovaná jedinou osobou, jež mohla za žalobce platbu částky 24.200,- Kč uskutečnit. Podle soudu I. stupně, jestliže by platba částky 24.200,- Kč měla představovat chování žalobce uskutečněné na základě ovlivnění, jak tvrdí žalobce, potom by žalovaná musela být naopak osobou, vůči níž byl takový nepřipustný vliv vykonán a žalovaná by tak byla cílem ovlivnění. To má podle soudu I. stupně vyplývat ze skutečnosti, že o ovlivnění žalobce, s úmyslem docílit určitého chování navenek, by mohlo jít jedině tehdy, jestliže by došlo k ovlivnění žalované, která byla v posuzované době jedinou osobou oprávněnou jednat za žalobce navenek v rozsahu zmocnění. Podle právního názoru soudu I. stupně je žalovanou nutno považovat za osobu v obdobném postavení jako prokurista, likvidátor, opatrovník a insolvenční správce a v této souvislosti soud I. stupně uzavřel, že žalovaná spadá mezi osoby, na něž se vztahuje negativní definice uvedená v § 71 odst. 5 zák. ZOK. Dále soud I. stupně poukázal na skutečnost, že žalovaná je zmocněnkyní žalobce ve smyslu § 441 NOZ, když je za žalobkyni oprávněna jednat v rozsahu zmocnění specifikovaném shora. Podle právního názoru soudu I. stupně, spadá-li mezi osoby, jež nemohou být vlivnými osobami prokurista, když prokura představuje podle § 450 odst. 1 NOZ zvláštní typ zastoupení, na základě něhož je prokurista oprávněn zastupovat podnikatele ke všem právním jednáním, k nimž dochází při provozu obchodního závodu, a to i k těm, k nimž se vyžaduje zvláštní plná moc, s výjimkou zcizování a zatěžování nemovitých věcí, ledaže je i k tomu výslovně udělena, potom je podle soudu I. stupně výkladem pomocí argumentu a maiori ad minus nutno mezi tyto osoby zařadit i žalovanou, jež má, coby prostá zmocněnkyně, proti prokuristovi mnohem menší rozsah oprávnění jednat za žalobce. V opačném případě by podle právního názoru soudu I. stupně žalovaná využívala svůj vliv vůči sobě samé, aby sama sebe, coby jedinou osobu oprávněnou v posuzované době jednat za žalobce, ovlivnila a docílila žádoucího chování žalobce. Stejně tak by podle právního názoru soudu I. stupně mohl vykonat vliv vůči sobě samému i statutární orgán obchodní korporace a takováto právní východiska by podle soudu I. stupně vedla k nesmyslným závěrům. V této

souvislosti soud I. stupně neshledal aplikovatelný poukaz žalobce na starší judikaturu Nejvyššího soudu vyjádřenou zejména v jeho rozhodnutí sp.zn. 29 Cdo 3663/2008 neboť tam prezentovaný soudní výklad se měl týkat neaktuální právní úpravy postavené na konceptu, že orgány právnické osoby jednají jménem této právnické osoby, kdežto současná právní úprava podle právního názoru soudu I. stupně vychází z toho, že i orgány právnické osoby jednají za právnickou osobu jako její zástupci. Za situace, kdy se žalobce domáhá po žalované náhrady škody způsobené tím, že žalovaná podle žaloby neměla jednat v obhajitelném zájmu žalobce, coby ovlivněné osoby, přičemž však žalovaná podle právního názoru soudu I. stupně není ze své pozice (zmocněnkyně žalobce) osobou vlivnou ve smyslu § 71 odst. 1 ZOK vůči žalobci a nemohla proto ani využít žádný vliv na žalobce k jeho újmě, soud I. stupně žalobu zamítl. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 občanského soudního řádu (o.s.ř.).

Proti tomuto rozsudku se v zákonem stanovené lhůtě odvolal žalobce (odvolatel) a domáhal se jeho zrušení a vrácení věci soudu I. stupně k dalšímu řízení. Podle odvolatele se nelze ztotožnit s názorem, že:

- A) žalovaná není vlivnou osobou, s tím, že svým jednáním neovlivnila konkrétní orgán žalobce;
- B) osoby, vůči nimž může být vliv vykonáván, nemohou být zároveň vlivnými osobami;
- C) ustanovení § 71 odst. 5 ZOK vylučuje použití institutu vlivné osoby na zástupce a zmocněnce obchodní korporace.

K argumentaci pod bodem A) odvolatel uvedl, že § 71 odst. 1 ZOK neuvádí, že by vliv mohl být vykonáván pouze vůči členům orgánů obchodní korporace, jakkoli to bude v praxi nejčastější případ. Podstatná je podle odvolatele skutečnost, že musí dojít toliko k ovlivnění chování obchodní korporace, nikoli nutně k ovlivnění chování členů orgánů obchodní korporace, přičemž institut vlivné osoby tak dopadá na více případů, než jak dovodil soud I. stupně. Výklad § 71 ZOK by podle odvolatele měl být co nejširší, směřující k tomu, aby za vlivnou osobu byl považován kdokoliv, kdo může jakýmkoliv způsobem na korporaci vliv uplatnit. V souladu s komentářovým vydáním ZOK ve vydavatelství C. H. Beck odvolatel vyjádřil názor, že kdokoliv, s výjimkou uvedenou v § 71 odst. 5 ZOK, může svým konkrétním jednáním a chováním přimět korporaci nebo jinou osobu, jejíž jednání se přičítá korporaci, k jednání nebo chování, které korporaci způsobí újmu, což by za normálních okolností evokovalo aktivaci pravidel o náhradě škody podle občanského zákoníku. Proto je podle odvolatele zřejmé, že ovlivněním je jak jednání přímo ovlivňující chování obchodní korporace (hlasování společníků, právní jednání apod.), tak i jednání ovlivňující chování členů orgánů obchodní korporace. Z tohoto důvodu institut vlivné osoby podle odvolatele dopadá i na ty případy, kdy osoba stojící mimo obchodní korporaci sama za společnost jedná k její újmě. Restriktivní výklad soudu I. stupně má být podle odvolatele v rozporu se zákonem, přičemž má bezdůvodně omezovat práva společníků, resp. obchodních korporací, domáhat se náhrady újmy proti osobám ovlivňujícím chování obchodní korporace, což podle odvolatele vyplývá i odborné komentářové literatury.

K argumentaci pod bodem B) odvolatel uvedl, že se v souladu s odbornou literaturou vyloučení z ovlivnění v § 71 odst. 5 týká pouze volených či jmenovaných členů orgánů obchodní korporace, nikoli společníků korporace, s čímž se měl ztotožnit i soud I. stupně na str. 5 rozsudku. Podle odvolatele je proto nepochybné, že společník může být vlivnou osobou, přičemž společníci například mohou rozhodnout o tom, že obchodní korporaci zruší s dopadem jak na obchodní korporaci samotnou, tak i na členy orgánů, zaměstnance i na věřitele obchodní korporace, čímž by mohla obchodní korporaci vzniknout újma. Jestliže

společník využije svůj vliv a ovlivní chování obchodní korporace k její újmě (např. svým hlasováním nebo ovlivněním jiných společníků), je možné, aby ho obchodní korporace žalovala jakožto vlivnou osobu. Podle odvolatele zároveň společník může být i osobou ovlivněnou, když ho může ovlivňovat např. majoritní společník či věřitel, aby na valné hromadě hlasoval určitým způsobem a není proto vyloučeno, aby osoba byla zároveň osobou ovlivněnou i osobou vlivnou. To samé lze podle odvolatele uvést také o jakékoli jiné osobě spadající pod definici vlivné osoby dle § 71 odst. 1 ZOK, včetně zmocněnců obchodní korporace. Nelze proto podle odvolatele souhlasit s právním výkladem soudu I. stupně, že žalovaná není vlivnou osobou, když podle odvolatele může sama vůči obchodní korporaci vykonávat vliv. Žalovaná má podle odvolatele v daném případě naplňovat zákonnou definici vlivné osoby, neboť v projednávané věci rozhodujícím významným způsobem ovlivnila chování obchodní korporace k její újmě. K bodu C) svého odvolání odvolatel uvedl, že ustanovení § 71 odst. 5 ZOK vylučuje použití institutu vlivné osoby na zástupce a zmocněnce obchodní korporace, přičemž soud I. stupně ve svém rozsudku podle něho dospěl k právnímu závěru, že ustanovení § 71 odst. 5 ZOK vylučuje použití institutu vlivné osoby na zástupce a zmocněnce obchodní korporace a měl opřít svou argumentaci o blíže nespecifikovanou „odbornou právní nauku“. V této souvislosti odvolatel vyjádřil přesvědčení, že soud patrně vychází z komentáře vydavatelství Wolters Kluwer k ZOK, když tento komentář k § 71 odst. 5 ZOK skutečně má uvádět, že by se výjimka měla vztáhnout i na likvidátora, opatrovníka právnické osoby (§ 486 a násl. NOZ), insolvenčního správce a další osoby v obdobném postavení. Soud I. stupně měl však podle odvolatele opomenout vzít v potaz, že zákon ne zcela šťastně stanoví, že ustanovení odstavce prvního o ovlivnění se nepoužije na jednání členů orgánů ovlivněné osoby a prokuristy. Ostatní osoby však nevyjmenovává. Proto podle odvolatele měl být učiněn stejný závěr u všech osob, které odpovídají obchodní korporaci podle konkrétních zákonných standardů péče řádného hospodáře a odborné péče. Na základě komentářové literatury upřednostněné soudem I. stupně však podle odvolatele nevyplývá, že by z institutu ovlivnění byli vyloučeni všichni zástupci či zmocněnci právnické osoby a nevyplývá z ní ani skutečnost, že by z odpovědnosti měly být vyloučeny osoby odpovídající obchodní korporaci z hlediska péče řádného hospodáře či odborné péče. Podle odvolatele není možné závěry autorského kolektivu vydavatelství Wolters Kluwer vztáhnout na projednávaný případ, neboť žalovaná není prokuristou, likvidátorem, opatrovníkem ani insolvenčním správcem žalobce. Přestože se závěry autorského kolektivu vydavatelství Wolters Kluwer na tento případ nepoužijí, je zřejmé, že žalobce je nepovažuje za správné a přiklání se k právnímu výkladu autorského kolektivu vydavatelství C. H. Beck, podle něhož by bylo absurdní, jestliže by zákon v § 71 odst. 1 ZOK formuloval pravidlo, které pak odstavec 5 stejného ustanovení v mnoha ohledech obsahově vyprázdní. Proto je na místě výklad, podle něhož zákon vylučuje z aplikace § 71 odst. 1 až 4 ZOK všechny členy volených či jmenovaných orgánů a prokuristu, přičemž jiní zástupci vyjmuti nejsou. Podle odvolatele je funkčně toto pravidlo odůvodněno tím, že tyto osoby mají povinnost péče řádného hospodáře, a tedy budou-li ovlivňovat chování korporace k její újmě, stíhají je pravidla o náhradě újmy pro porušení péče řádného hospodáře s tím, že se jim dává možnost aplikace pravidla podnikatelského úsudku podle § 51 odst. 1 ZOK, obdobně jako § 71 odst. 1 ZOK. Zákon účelu, který jinak sleduje § 71 odst. 1, dosahuje aplikací pravidel o fiduciárních povinnostech. Pokud soud I. stupně v rozsudku dále uvedl, že při svém právním výkladu použil logickou interpretační metodu argumentum a maiori ad minus, podle odvolatele nepostupoval správně, neboť při taxativním výčtu je naopak potřeba použít interpretační metodu argumentum per eliminationem, podle něhož je-li něco určeno pro některý z prvků množiny, neplatí to pro ostatní. Podle odvolatele je-li interpretační metoda a maiori ad minus použita v nevhodných případech, vede to k absurdním důsledkům, když např. právní norma ve svém odstavci 1 stanoví, že všechny osoby mají povinnost platit království daň z hlavy a následně odstavec 2

této normy uvádí, že odstavec 1 se nepoužije na členy královské rodiny a králova šaška, pokud by byla použita interpretační metoda a maiori ad minus, stejně jak jej použil soud I. stupně, vycházelo by absurdně, že povinnost platit státu daň z hlavy nemají členové královské rodiny a všichni královi umělci, neboť týká-li se vyloučení šaška, je nutné vyloučení vztáhnout i na všechny umělce, protože šasek je zvláštním typem umělce. Uvedený příklad podle odvolatele nedává smysl, když král z příkladu měl jednoznačně v úmyslu od placení daně vyjmout pouze svého šaška, nikoli i další osoby. Stejně tak měl podle odvolatele zákonodárce v úmyslu vyjmout z ovlivnění pouze členy orgánů a prokuristu, nikoli též všechny zástupce či zmocněnce. Proto podle odvolatele neobstojí výklad soudu I. stupně, který v rozporu se zákonem vyloučil z ovlivnění všechny zástupce a zmocněnce, když vychází z jediné věty nezávazného komentáře, jež navíc podle odvolatele byla vytržena z kontextu a nesprávně vyložena. Komentářová literatura uváděná soudem I. stupně podle odvolatele navíc neříká, že by se institut ovlivnění neměl vztahovat na zástupce či zmocněnce, jak mylně dovodil soud I. stupně. Zdůraznil, že komentářová literatura (C. H. Beck) výslovně uvádí, že jiní zástupci (než členové orgánů a prokuristi) vyjmutí z odpovědnosti nejsou. Pokud by zákonodárce chtěl, aby se ustanovení § 71 odst. 1 ZOK nepoužilo na zástupce a zmocněnce obchodních korporací, učinil by tak podle odvolatele výslovně. Pokud by bylo přistoupeno na výklad soudu I. stupně, bylo by možné se vyhnout odpovědnosti spojené s vykonáváním vlivu vůči obchodní korporaci toliko tím, že by se dané osobě udělila plná moc. Kromě toho, že soud I. stupně zúžil dopad institutu ovlivnění, nevzal podle odvolatele rovněž v úvahu speciální okolnosti posuzovaného případu. Zejména nevzal v úvahu skutečnost, že jediné pomocí společnické žaloby dle § 157 odst. 3 písm. b) ZOK se může žalobce domáhat po žalované náhrady škody, neboť žalobce nemá statutární orgán a z důvodů obstrukcí ze strany žalované a jejího manžela Antona H. (ekonomického vlastníka společníka žalobce), v dohledné době ani mít nebude. Podle odvolatele je více než pravděpodobné, že do doby jmenování nových jednatelů bude jednání žalované promlčené a žalobci způsobená újma zůstane neodškodněna. Podle odvolatele je přitom nepochybné, že žalovaná uskutečnila platby z bankovního účtu žalobce minimálně v řádech statisíců korun. V mnoha případech přitom tyto platby směřovaly na účty společností pod vlivem žalované a jejího manžela a žalovaná odmítá žalobci osvětlit, za jakým účelem a z jakého důvodu byly platby provedeny. Odvolatel dále zdůraznil, že vzhledem k tomu, že žalobce disponuje pouze několika výpisy z účtů, nemůže bez uložení ediční povinnosti ani zjistit skutečný rozsah způsobené škody a rozhodnutí soudu I. stupně umožňuje žalované, v rozporu s principy odpovědnosti za škodu, libovolně nakládat s majetkem žalobce, bez toho aby měla jakoukoli povinnost prokazovat, že toto nakládání bylo učiněno v jeho obhajitelném zájmu. Z těchto důvodů napadený rozsudek spočívá na nesprávném právním posouzení věci. Stejně tak podle odvolatele soud rozhodl nesprávně v bodu III. výroku, neboť žalované přiznaná náhrada nákladů je nepřiměřená, když téměř dosahuje hodnoty soudního sporu. Podle odvolatele nelze souhlasit ani s tím, že by všech 5 písemných podání žalované bylo potřebných k účelnému uplatňování či bránění práva ve smyslu § 142 odst. 1 o.s.ř. Napadený rozsudek by proto měl být zrušen a věc by měla být vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal dle § 212 a § 212a o.s.ř. rozsudek soudu I. stupně, jakož i řízení, jež jeho vydání předcházelo a dospěl k následujícím zjištěním a závěrům.

Odvolací soud vychází z nesporného skutkového stavu správně zjištěného soudem I. stupně, podle něhož žalobce má dva společníky, společnost NEHIR PROPERTY INC. a společnost MANTA RAY MANAGEMENT S.A. Oba tito společníci vlastní v žalující společnosti podíl o velikosti 50 %, přičemž žalobce nemá již od 2. srpna 2014 statutární

orgány a jedinou osobou oprávněnou za žalobce jednat vůči třetím osobám je, v souladu s plnou mocí ze dne 2. srpna 2011, žalovaná, coby zmocněnkyně. Uvedenou plnou moc přitom žalovaná vystavila společnost European Property Management, spol. s r.o. poté, co se žalovanou předtím uzavřela smlouvu, na základě níž byla žalovaná oprávněna jednat za žalobce ve všech záležitostech s výjimkou uzavírání, měnění nebo ukončení jakékoliv smlouvy o správě managementu, uzavření jakékoli pracovní smlouvy s novými zaměstnanci, podávání žalob, měnění smlouvy o úvěru uzavřené mezi žalobcem a UniCredit Bank Austria AG, podepisování účetní závěrky a daňových přiznání, uzavírání nových smluv o úvěru, zřizování dceřiných společností, uzavírání smluv s hodnotou plnění přesahující částku 250.000 Kč, měnění auditora, měnění banky a vzdávání se nároků s hodnotou přesahující částku 50.000,- Kč.

Ačkoli důvodem argumentace odvolatele byl jeho nesouhlas s právním posouzením věci soudem I. stupně, ani ohledně této otázky však odvolací soud pochybení v rozhodovací činnosti soudu I. stupně neshledal, a to i za situace, kdy odvolací soud neměl výhrady proti některým právním názorům, na nichž odvolatel založil svůj opravný prostředek.

Soud I. stupně správně vycházel z právní úpravy skutkové podstaty odpovědnosti k náhradě újmy způsobené obchodní korporací vlivnou osobou, stanovené v § 71 ZOK, podle jehož odst. 1 každý, kdo pomocí svého vlivu v obchodní korporaci (dále jen „vlivná osoba“) rozhodujícím významným způsobem ovlivní chování obchodní korporace (dále jen „ovlivněná osoba“) k její újmě, tuto újmu nahradí, ledaže prokáže, že mohl při svém ovlivnění v dobré víře rozumně předpokládat, že jedná informovaně a v obhajitelném zájmu ovlivněné osoby. Podle odst. 4 téhož ustanovení ZOK se přitom vlivem podle odstavce 1 rozumí také vliv vykonávaný prostřednictvím jiné osoby či jiných osob, přičemž podle § 71 odst. 5 ZOK se ustanovení odstavce 1 nepoužije na jednání členů orgánů ovlivněné osoby a jejího prokuristu.

V této souvislosti odvolací soud zastává právní názor, podle něhož i v případě, že zákon stanoví, že ustanovení § 71 odst. 5 ZOK o ovlivnění se nepoužije na jednání členů orgánů ovlivněné osoby a prokuristy, aniž by výslovně uváděl další osoby, mělo by být nahlíženo stejným způsobem na všechny osoby, jež odpovídají obchodní korporaci podle konkrétní smlouvy, případně podle zákonných standardů péče řádného hospodáře resp. odborné péče, jak je naznačeno níže. Proto výjimky vyplývající z § 71 odst. 5 ZOK by se podle právního názoru odvolacího soudu měly vztahovat i na likvidátory, opatrovníky právnické osoby (§ 486 a násl. NOZ), insolvenční správce a další osoby v obdobném postavení, jež na základě rozhodnutí soudu, na základě zákona nebo na základě smlouvy (např. na základě smlouvy mandátní) právně jednají (činí právní úkony) přiřitatelné obchodní korporaci.

Nad rámec projednávané věci odvolací soud konstatuje, že podle jeho právního názoru mezi členy orgánů uvedené v § 71 odst. 5 ZOK lze zařadit volené či jmenované členy orgánů, ale i společníky, kteří jsou členem nejvyššího orgánu ze zákona a také i společníky jednající v rámci nejvyššího orgánu obchodní korporace (§ 44 odst. 1 ZOK). Důvod, proč se obchodní korporace nemůže domáhat vůči těmto osobám náhrady újmy způsobené obchodní korporací podle uvedeného obecného ustanovení zákona, chránícího obchodní korporaci, případně její věřitele, před následky nehospodárného (zejména z důvodu nekompetentního postupu či nekalých praktik) jednání členů vlastních orgánů korporace, je skutečnost, jež byla naznačena shora, a to, že jednotliví členové orgánů obchodní korporace odpovídají korporaci, případně věřitelům za újmu způsobenou jednáním v rozporu s péčí řádného hospodáře ve smyslu § 159

NOZ, případně podle smlouvy a podle speciálních ustanovení ZOK (např. § 53, § 62, § 68 ZOK). Ustanovení § 71 ZOK tak dopadá na nejširší okruh osob, nadaných formálním i neformálním vlivem na právní jednání obchodní korporace s dopady do jejího hospodaření i její majetkové sféry, u nichž by se případné náhrady za negativní důsledky takového vlivu na hospodaření korporace nebylo možno domoci podle jiných ustanovení zákona.

Rovněž nad rámec uvedeného odvolací soud konstatuje, že podle jeho právního názoru za působení vlivné osoby za účelem ovlivnění chování obchodní korporace (jakožto živé jednotky založené na systému sociálních a právních vztahů) ve smyslu § 71 ZOK nelze považovat takové právní jednání vlivné osoby, jež by nebylo schopno ovlivnit rozhodování konkrétní fyzické osoby, skrze ni společnost vykonává své podnikatelské aktivity. Jinými slovy ovlivnit chování obchodní korporace ve smyslu § 71 ZOK lze podle právního názoru odvolacího soudu pouze skrze osoby oprávněné rozhodovat o právních jednáních, jakož i o jiných (např. vývojových, finančních a technologických) postupech korporace, ovlivňujících její podnikání. Stěží by proto mohla být úspěšná tvrzení o ovlivňování v případě, jestliže by nebylo koho ovlivňovat ve společnosti např. proto, že při hromadné tragické události zahynuli všichni společníci, členové orgánů korporace, případně jiné osoby oprávněné rozhodovat o právních jednáních, jakož i o jiných postupech korporace (např. technologických, finančních atd.). Na druhé straně podle právního názoru odvolacího soudu nedopadá ustanovení § 71 ani na případy zásadního negativního (až likvidačního) ovlivňování hospodaření obchodních korporací směřující vůči neurčitému počtu obchodních korporací např. v rámci změn výše bankovních úroků a kursů měnového trhu stanovených centrální bankou a bankami komerčními, nebo na případy regulace dopravy, v rámci nichž je např. administrativně zcela vyloučena doprava např. ve městě z důvodu stavebních prací nebo z důvodu zákazů vjezdu vozidel se spalovacími motory do center měst atd.

Jestliže v projednávaném případě měla být podle názoru žalobce ovlivněnou osobou žalovaná, zastupující společnost European Property Management, spol. s r.o., na základě plné moci ze dne 2. srpna 2011, udělené podle mandátní smlouvy, je zřejmé, že z tohoto titulu žalovaná (jejíž jednání měl ovlivňovat její manžel) nemůže být pasivně legitimována k náhradě tvrzené újmy ve smyslu § 71 ZOK, neboť pasivně legitimovaným k náhradě případné újmy podle tohoto ustanovení může být toliko vlivná osoba. Touto osobou na základě konstrukce žaloby měl být, jak již bylo uvedeno, manžel žalované, jenž však nebyl účastníkem řízení.

Jestliže měla být žalovaná ve smyslu tvrzení žalobce současně i osobou vlivnou, když v souladu se správnými zjištěními soudu I. stupně prokazovala plnou mocí ze dne 2. srpna 2011, vystavenou na základě smlouvy o zastupování společnosti European Property Management, spol. s r.o., je ve smyslu shora uvedeného její pasivní legitimace k náhradě újmy podle § 71 ZOK vyloučena s ohledem na shora uvedený náhled odvolacího soudu na § 71 odst. 5 ZOK. Případné porušení smluvní povinnosti vyplývající ze smlouvy o zastoupení mohlo vést ke vzniku odpovídajícího odpovědnostního závazku zmocněnce. Ani tento případný odpovědnostní vztah však není předmětem řízení v projednávané věci, když v daném řízení nejde o žalobu společnosti European Property Management, spol. s r.o. proti žalované pro porušení povinností zmocněnce ze smlouvy o zastoupení.

Nad rámec uvedeného odvolací soud dále konstatuje, že se rozchází s odvolatelem v právním názoru ohledně teoretické možnosti souběhu postavení vlivné osoby a osoby zastupující na základě plné moci ovlivňovanou osobu. Možnost existence uvedeného souběhu vyplývá z obecného předpokladu, podle něhož, jestliže by existovala vlivná osoba

vykonávající vliv vůči určité korporaci, takovéto její postavení vlivné osoby by ji automaticky nevyklučovalo z možnosti zastupování ovlivněné osoby na základě plné moci. Jak ovšem již bylo uvedeno shora, případné odpovědnostní vztahy v souvislosti s tvrzenou způsobenou újmou v rámci zastupování korporace by se však v takovémto případě, podle právního názoru odvolacího soudu, neřídily ustanovením § 71 ZOK, ale řídily by se speciálními ustanoveními o náhradě újmy (škody) způsobené porušením smluvní povinnosti s odbornou péčí zastupovat zmocnitele.

Konečně, jestliže se odvolatel domáhal vyslovení obecných právních názorů týkajících se aplikace § 71 ZOK ve vztahu ke společníkovi, případně akcionáři, jemuž by rozsah jeho kapitálového majetku umožňoval ovlivňovat společnost, v níž disponuje kapitálovým majetkem, odvolací soud se těmito úvahami podrobně nezabýval s ohledem na skutečnost, že tato problematika nebyla předmětem daného řízení. Nad rámec projednávané věci však odvolací soud v této souvislosti konstatoval, že ani v takovémto modelovém případě by podle obecného právního názoru odvolacího soudu nebyla aplikovatelná odpovědnost vlastníka takového kapitálového majetku podle § 71 ZOK za to, jakým způsobem hlasoval na valných hromadách a svými rozhodnutími zhodnocoval, či naopak znehodnocoval svůj kapitálový majetek, a to s ohledem na možnost vlastníka kapitálového majetku nakládat s vlastním majetkem podle svých úvah při současné zákonem poskytované ochraně věřitelů a ostatních vlastníků majetku korporace (např. § 213 NOZ nebo ustanovení § 376 a násl. ZOK omezující postup hlavního akcionáře atd.)

Ze všech těchto důvodů odvolací soud shledal správnými závěry soudu I. stupně o neexistenci předpokladů na straně žalované k náhradě žalobcem uvedené újmy. Proto odvolací soud napadený rozsudek jako věcně správný podle § 219 o.s.ř. potvrdil, a to včetně rozhodnutí o náhradě nákladů řízení, když žalovaná, jež měla v řízení před soudem I. stupně plný úspěch, vynaložila v řízení na svoji obranu náklady správně specifikované soudem I. stupně v napadeném rozhodnutí.

Vzhledem ke skutečnosti, že žalovaná měla v odvolacím řízení úspěch, náleží jí v tomto řízení podle § 224 odst. 1 a § 142 odst.1 o.s.ř. právo na náhradu nákladů ve výši 5.808,- Kč, spočívajících v nákladech na právní zastoupení, kdy zástupci žalované lze přiznat právo na odměnu za 2 úkony právní služby ve výši 2x 2.100,- Kč za účast při jednání odvolacího soudu dne 13.12.2017 a za vyjádření se k odvolání žalobce. Zástupce žalované má právo na paušální náhrady hotových výdajů ve výši 2x 300,- Kč za uvedené úkony. Konečně zástupce žalované má podle § 137 odst. 3, odst. 4 o.s.ř. rovněž právo na náhradu za advokátem odvedenou DPH ve výši 1.008,- Kč.

Proto bylo rozhodnuto v bodu II. výroku tohoto rozsudku tak, že žalobce je povinen nahradit žalované do tří dnů od právní moci rozsudku na nákladech odvolacího řízení částku 5.808,- Kč k rukám zástupce žalované.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí není dovolání přípustné.

V Praze dne 13. prosince 2017

JUDr. František Švantner, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Kateřina Jelínková